

תפילה (10)

הרי מוסיף לנו בזה קדושה על קדושה. ועל כן אנו מודים להשי"ת ואומרים: "אשר קדשנו במצותיו", שעל ידי ריבוי הציוויים על כל מצוה ומצוה, הרי הוסיף לנו בזה קדושה. "וצונו", דהיינו, אפילו בציווי אחד על עשיית המצוה כבר היינו שומעים בקולו ומקיימים את ציווי, אלא שהוא בחסדו הגדול הוסיף לנו הרבה ציוויים על כל מצוה, כדי להוסיף מעלות נוספות על קדושה.

רבי רובין זצ"ל בספרו "טללי אורות" בשם "עולת תמיד"

אשר קדשנו במצותיו וצונו
מפני מה נקבע מטבע של הברכות "אשר קדשנו במצותיו וצונו", היה לו לומר "אשר קדשנו וצונו לעשות מצוה". אלא אמרו חז"ל (אבות ד, ב): שכר מצוה, מצוה, היינו שכל המצוות חרוזות ושלובות זו בזו, ואם יקיים אדם מצוה אחת, ממילא יבואו וייגררו אחרי כן שאר כל המצוות. זהו שנאמר (דברים ח, א): "כל המצוה אשר אנכי מצוך" כלומר, כל מה שאני מצוך הוא לעשות מצוה אחת, כי אחר שעשית מצוה אחת, יבואו לך שאר המצוות. זהו שקבעו מטבע של ברכה: "אשר קדשנו במצותיו וצונו", לומר לך שבעשיית מצוה אחת כאילו עשה כל המצוות, כי "מצוה גוררת מצוה"

רבי רובין זצ"ל בספרו "טללי אורות" בשם "ש"ך עה"ת, עקב"

להתקרב אל הקב"ה באמצעות מוחשיים
ישנו כלל בכל התורה כולה: "נועץ סופו בתחילתו". ישנה נעיצה עצומה בין הסוף לתחילה. מכל העולמות שהקב"ה ברא הוא נמצא הכי קרוב אלינו כאן בעולם הזה! בעולם הבא, יש כזו עוצמה שא"א להתקרב אליו כלל. אך בעולמנו ישנה נעיצה עצומה בין סופו לתחילתו. דוקא כאן בעולם הכי גשמי, שהגילוי של הקב"ה הוא הכי נסתר, דוקא כאן אנו יכולים להתקרב אליו יותר מכל העולמות האחרים. יש בעולם הזה מעיינות של קדושה. לדוגמא: כאשר אדם מנשק ספר תורה, את מה הוא מנשק? את הקטיפה? ודאי שלא. הספר תורה הוא בחינה של שייכות מסויימת, כביכול הוא מנשק אותו יתברך! הוא מתקשר עם הקב"ה מחיצה-לפנים-מחיצה-לפנים-מחיצה וכו'. העוצמה שהאדם יכול להשיג ע"י הדברים הגשמיים שבעולם היא נוראה. ומבחינה מסויימת, הרבה יותר מהדברים הנפלים והמדרגות הגבוהות של העולם הבא.

והסיבה לכך, כי סוף כל סוף העולם שלנו הוא הכי קרוב אלינו. סוף כל סוף אנו בעלי חוש. ככל שהאדם מסוגל להבין סברא זה עדיין רק במחשבה, בשכל, אבל תמיד הוא מסוגל להבין יותר את טעמו של התפוח, כי אותו

אשר קדשנו במצותיו

נאמר (ויקרא, ג): "בחוקותי תלכו, מצותי תשמרו, ועשיתם", היינו מחשבה, דיבור ומעשה. וזהו שאנו מברכים: "אשר קדשנו במצותיו וצונו", ומוסיפים לומר את מעשה המצוה והיינו: "אשר קדשנו במצותיו", הוא שורש המצוה בשמים. "וצונו", הוא הדיבור בתורה. "להניח", "להתעטף", הוא המעשה. כשם שיש באדם: "נר"נ", נפש, רוח, נשמה, בכל השלושה יש שורש התרי"ג מצוות: במעשה הוא מתקן רמ"ח וסס"ה איברי הנפש, בדיבור, הרוח, במחשבה, הנשמה. והנה נאמר במדרש (ויק"ר לה, ו): "ועשיתם" אם שמרתם את התורה הריני מעלה עליכם כאילו אתם עשיתם אותה... אם שמרתם את התורה הריני מעלה עליכם כאילו עשיתם את עצמכם... הלומד על מנת לעשות זוכה להקביל רוח הקודש. הנה רמוזים לנו כאן שלושה עולמות שלכל ישראל יש חלק בהם, וכולם מתוקנים ע"י המצוות: "עצמכם" תיקון נפש האדם, "עשיתם אותם", היינו המצוות הכתובות בתורה. "רוח הקודש" זהו שורש בשמים. ועל כן אנו מבקשים: "ויהי נועם ה' עלינו" בחינת רוח הקודש. "ומעשה ידינו כוננה עלינו", הוא עשיית תיקון הנפש. "ומעשה ידינו כוננה", זהו כנגד "ועשיתם אותם", המצוות הכתובות בתורה.

שפת אמת "בחוקותי"

אשר קדשנו במצותיו

בכל מעשה מצוה שעושה האדם בישראל, הרי הוא פועל בעולמות העליונים, פעולות גדולות ונוראות. והנה לכאורה ענין זה תמוה, "מה אנוש כי תזכרנו", איך ובמה כוחו של בשר ודם לפעול ולברוא עולמות רוחניים. אמנם כן, האדם מצד עצמו דל מאוד כוחו, אלא מאחר שנצטוו לעשות מעשה מצוה זו מפי השי"ת, אז הרי הוא כשליח שנתמנה על ידי המשלח לעשות שליחותו, ובשליח נאמר "שלוחו של אדם כמותו", וכח המשלח בשליח עד שידו כידו. הנה כי כן, הכח של מעשה המצוה הוא משום שכח המשלח, השי"ת כביכול פועל במעשה המצוה, ומכאן תוקף וכח פעולתו. וזהו שנקבע במטבע של הברכה "אשר קדשנו במצותיו", לפני כל מצוה.

רבי רובין זצ"ל בספרו "טללי אורות" בשם בעל "שם משואל"

אשר קדשנו במצותיו

מצינו בתורה שלמצוה אחת באו הרבה ציוויים, וכן יש בתורה ציוויים ואזהרות כלליים שנכללו פעמים רבות. ונמצא שאין לך אפילו מצוה אחת שלא נצטוונו בכמה ציוויים ואזהרות, וכל מה שריבה לנו השי"ת בציוויים

הלכה: נטילת ידי הכהנים ע"י בכור ישראל, כהן אחר, לוי קטן.

כתב המ"ב (סקכ"ב): וכשאין לוי יוצק בכור פטר רחם שהוא גם כן קדוש קצת. ובפסקי תשובות (אות כד) כתב: ובכף החיים (סק"מ) כתב: אמנם לא ראיתי מי שנוהג כן, ונראה שסומכים על פשט דברי הזוהר דמשמע דווקא לוי. אך בשאר ספרי אחרונים מובא דין זה שיטול בכור. ואם אין גם בכור פטר רחם יטול בעצמו ולא יטול ישראל את ידי הכהן (המשך דברי מ"ב), שמוטב שיתקדש על ידי עצמו שהוא קדוש משיתקדש ע"י ישראל שאינו קדוש כמותו, וכן לא יטול כהן על ידי כהן חבירו, וכן אין ללוי קטן ליטול ידי כהן כשאין לוי גדול.

פסקי תשובות חלק ב'

פתגם: חבר זה משהו מתוק אשר יודע מתי לשתוק
ספר "שמחלה"

חקירה: אשת איש

אין קידושין תופסין בה משום שהיא קנויה לאחר ואין לה יד לקבלן, או מגזירת הכתוב (אבני מילואים מד-ד: גזירת הכתוב, פני יהושע המובא בו: אין לה יד)
ספר "קובץ יסודות וחקירות"

סיפור: תיאבון בריא

עני בעל תיאבון הוזמן לסעודת ליל שבת בביתו של יהודי. היה האורח אוכל במלוא התיאבון וכמעט שלא הותיר מאומה בשביל מארחו. פנה בעל הבית אל אותו אורח ואמר: עתה נתחורר לי מה טעם הנהיגו בליל שבת להיפרד מן המלאכים המלווים את היהודי ולומר להם, צאתכם לשלום, קודם שיושבים לסעודה. שכן אם יראו המלאכים את המטעמים המוכנים לסעודה, יש לחשוש שמא יאכלו הכל ולא יותירו מאומה בשביל בעל הבית.
ספר "חד וחלק" חלק ב' (דף פה)

שבת שלום!

יוצא לאור לרפואה שלימה של דינה בת מרים, רפאל יהודה בן מלכה, אליהו בן מרים, שלמה בן מרים, צדוק בן מרים, ויקטור חי בן יקוטה, שמחה ג'וזת בת אליז. זרע של קיימה לרינה בת זהרה אנריאת.
לעילוי נשמת של ג'ינט מסעודה בת ג'ולי יעל, שלמה בן מחה, דניאל בן רחל, עמנואל בן ארנסט אברהם, רפאל שלמה בן אסתר, חוה בת צביה, מיה בת רחל.

הוא מרגיש בחוש! בשבת מקדשים על יין ולא על ספר תהלים, כי סוף כל סוף, ככל שספר התהלים קדוש, עדיין את כוס היין אנו מסוגלים להביץ ולהרגיש יותר... ואין משהו שמחוץ לכלל הזה, כל עוד הוא בעולם הזה. עולמנו הוא עולם של חושים. ואם אנו מוצאים את הקב"ה, כאן, בתוך עולם של חושים, אם כאן בעולם הזה אנו מבינים מי ברא כל אלה ומשיגים את קריבת ה' בחושיות כזו, זהו יסוד לשלימות ולגדלות שאין כדוגמתם. באופן טבעי, מי שמחפש דביקות, מחפש אותו בביהמ"ד, והאמת היא שבשבילנו אכן קשה מאוד למצוא דביקות במקום אחר. אך כמה שנשיג דביקות בביהמ"ד, עדיין צריך לחיות את הקב"ה בעולם המוחשי.

רב פינקוס זצ"ל בספרו "נפש שמשון" על התפילה

תפקיד של הברכות השחר

ברכות השחר פותחות לנו מעיינות של ברכה בדברים החושיים. מעיינות של עוצמה, של התלהבות, שמעולם לא חשבנו עליהם. שטחים עצומים! מעיינות שנמצאים לידינו בכל רגע של חיינו, אבל פשוט אינם מנוצלים! וכמו שאומר ה"מסילת ישרים" בתחילת ספרו: שכפי רוב פרסומם וכנגד מה שאמיתתם גלויה לכל, כך ההעלם מהם מצוי מאוד והשכחה רבה. הטבע הוא, שככל שהדברים יותר מפורסמים, יותר פשוטים, השכחה בהם יותר מצויה, זוהי אחת התכונות של העולם. העוצמה נמצאת לפעמים דוקא במקומות הפשוטים והנשכחים. אם נקנה הכח הזה, את התחושה הברורה שהקב"ה מלווה את כל חיינו, הידיים, הנשמה, הגוף, השכל, העינים וכו', נרגיש שהקב"ה מחזיק ופוקח את עינינו בכל עת, נרגיש שהקב"ה מחזיק את הפסיעות שלנו על הקרקע המוצקה וכו', זהו יסוד שיביא אותנו לכל המעלות הגדולות ביותר.

האר"י הקדוש אומר שאחד מהיסודות של עבודת האדם זה ברכות הנהנין. כי אם האדם מודה להקב"ה על עולם הבא, הוא מודה על דבר שרחוק ממנו. אך אם הוא מודה להקב"ה על דבר שהוא מרגיש בחוש, על דבר שמחיה אותו, אדם שרעב והוא אוכל, וכל יתר הדברים שהחוש חיים אותם, זה היסוד והתכלית של הכל. כי דוקא משום שהחוש מרגיש אותם, עלולים לשכוח אותם ולא לשים לב אליהם. ואם בכל זאת האדם עוצר ושם לב לעשרות ההנאות ביום. הנאה בכל נשימה ונשימה, הנאה של כל הסתכלות, הנאה של כל פסיעה פסיעה וכל יתר הדברים המוחשיים, בזה הוא כביכול מקבל את הקב"ה בחוש! בברכות השחר תיקנו לנו חז"ל לעבור שטחים עצומים, לעבור את עצם טבע העולם, שהם הדברים שהכי קרובים אלינו, ועם זאת הכי נשכחים מאתנו.

רב פינקוס זצ"ל בספרו "נפש שמשון" על התפילה

